

Ceny ogłoszeń
za wiersz milime-
trowy przed 1 złoty
w tekście 50 gr., za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świą-
teczne 25 proc. dro-
żej. Droższe ogło-
szenia po 10 groszy
dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
za zaszczerwanie mie-
sców dołącza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
sw. Anny 12

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie
zł. 2.—
Adres Redakcji, Ad-
ministracji i Dru-
karni: Sosnowiec,
Teatralna 1a
Telefon:
6.16.82,
6.14.87
Kolejowe 304.247
Katowice

ODDZIAŁY:

KIELCE, Marna Fecha 26 (róg Sienkiewicza) tel. 13-78; BĘDZIN, Szczerbkiego Nr. 29; DĄBROWA, Sobieskiego 7 i Królowej
Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja, 5, tel. 97; CZĘŁADZ, Bytomska 31; GRODZIEC, ul. Legionów tel. 7-19-66.

Gospodarka polskiego przemysłu i handlu pod ostrzałem krytyki Atak na kartele. Surowce kluczowe. Tajemnice „Polminu”

WARSZAWA, 27. 1. Sejmowa komisja budżetowa rozpatruje dziś budżet ministerstwa przemysłu i handlu. Dochody tego resortu preliminowane są w wysokości 28.200.000 zł. Wydatki w sumie 52.725.000. zł. Referat o tej części budżetu wygłosił na wstępie posiedzenia pos. Sikorski, po czym zabral głos min. Roman.

Min. Roman, po uwagach ogólnych i analizie preliminarza budżetowego poruszył kilka kwestyj. Na pierwszym miejscu wśród zagadnień interesujących ministerstwo jest idea uprzemysłowienia kraju.

Zeszloneczne rezultaty należy uznać za pomyślne, gdyż wskaźnik wzrósł o 18 i pół proc.

W sprawie surowców — minister jest zdania, że należy podnieść produkcję surowców krajowych i uwolnić się jak najbardziej od przywozu surowców z zagranicy. W tym celu z aktywowano działalność państwowego instytutu geologicznego. Dalo to już dobre wyniki.

W Wielkopolsce istnieje możliwość odkrycia nowego szlaku solnego, co może mieć znaczenie także z punktu widzenia naftowego.

Surowce kluczowe

Minister omówił obszernie surowce kluczowe, to jest żelazo, węgiel i naftę.

Chodzi przede wszystkim o rozwój produkcji hutniczej. Obecny poziom produkcji hut nie jest jeszcze wystarczający. Nowe huty powinny być budowane z myślą o centralnym okręgu przemysłowym i konieczności uprzemysłowienia pozostałych części kraju.

Minister przywiązuje dużą wagę do prac komisji hutniczej, powołanej w roku ubiegłym.

Wydobycie węgla wzrasta. Struktura handlu węglem bada specjalna komisja. Ważny jest transport węgla drogą wodną w związku z centralnym okręgiem przemysłowym i planowanym zwiększeniem konsumpcji węgla na wsi.

Kartele i etatyzm

Kartele mają pewną rację bytu w okresie kryzysu, są jednak zbędne i uciążliwe w okresie rozwijającej się koniunktury, gdyż stoją na strachu z istniejącego stanu rzeczy i hamują dynamikę gospodarczą.

Komisja antyetatystyczna, powołana w roku 1936 zakończyła swe prace z końcem roku ubiegłego. Wnioski zostały przesłane zainteresowanym resortom. Zostaną one opublikowane nie długo. Minister podał wytyczne, jaki mi rząd zamierza się kierować przy u normowaniu zagadnienia etatyzacji. Przedsiębiorstwa zbędne zostaną sprzedane w ręce prywatne, lub zostaną zlikwidowane.

Tworzenie nowych przedsiębiorstw państwowych będzie wymagało uchwały rady ministrów. Przedsiębiorstwa

nieskomercjalizowane opłacać będą wyższy podatek obrotowy, by nie konkurować z inicjatywą prywatną. Będą one poza tym obłożone specjalną opłatą stałą na rzecz Skarbu.

Kontrola będzie gwarantowała jednolitość polityki na tym odcinku.

Następnie minister omówił sprawy rzemiosła, przemysłu ludowego i ciałupnictwa. Omówiwszy zagadnienia o brotu, tj. handlu wewnętrznego, zagranicznego i żegluga, minister stwierdził, że obrót jest częścią procesu produkcyjnego. Handel wewnętrzny masowo uznaje w zasadzie jak onalający do domeny liberalizmu.

Dyskusja

W dyskusji nad budżetem Ministerstwa Przemysłu i Handlu duże zainteresowanie wywołało przemówie-

nie posła Ostafina, który drobiazgowo opisywał praktyki tolerowane, względnie uprawiane przez Polmin, a właściwie dyrektora kopalnianego Polminu, Szerausa.

Polmin kupuje mianowicie tereny naftowe nie tylko od chłopów, ale często za pośrednictwem innych firm naftowych np. firmy „Jasło Lipinki” lub przez firmę „Zauski i Spółka”. W tej właśnie formie 50 proc. udziału ma właśnie dyrektor Szeraus. Od sprzedaży, nabytych przez te firmy gruntów Polminowi, firmy mają zysk dochodzący do 150 proc. W pewnej chwili wywołów pos. Ostafina, min. Roman woła: „Kiedy to się działo?”

Pos. Ostafin: 23 i 25 kwietnia ub. roku.

Min. Roman: To dlaczego pan mi tego wcześniej nie powiedział?

Pos. Ostafin: Panie ministrze, ja

Zamach na Stalina planowała gwardia proletariacka

BERLIN, 27. 1. Donoszą z Moskwy o sensacyjnym aresztowaniu 37 młodych oficerów dywizji proletariackiej, nazywanej gwardią Stalina, stacjonującej stale w stolicy ZSRR. Miel oni spiskować na życie Stalina. Oficerowie, pełniąc ostatnio służbę na Kremlu, zachowaniem swym wzbudziły po depreczenie agentów GPU. Jednemu z

gepistów udało się zdobyć ich zaufanie. Aresztowani oficerowie należą podobno do centrum trockistowskiego. Spdziewana jest gruntowna czystka w korpusie oficerskim dywizji proletariackiej, którą uważano ogólnie do tychczas za wyjątkowo „pewną”.

Straż na Kremlu objęły wyborowe wojska GPU, i szkoła oficerska.

Nieudane przesiedlenie w Sowietach Zmarnowano 12 tysięcy dziewcząt

MOSKWA, 27. 1. Kampania werbunkowa młodzieży, głównie dziewcząt na Daleki Wschód zapoczątkowana, przeszła przed rokiem przez żonę wojskowego Chetagurowa, jak wynika z

art. w „Komsomolskiej Prawdzie” dała niepożądane wyniki, ponieważ kampania ta nie była ani przemysłowa, ani odpowiednio zorganizowana. Na Daleki Wschód na skutek prze-

prowadzonej kampanii wyjechało w ciągu roku przeszło 12 tysięcy dziewcząt. Dotychczas przesiedlanie dziewcząt odbywało się żywiołowo. W szeregu wypadków organizacja komsomolskie wysyłały na Daleki Wschód ludzi niepewnych, moralnie słabych, nie zdyscyplinowanych, a nawet demoralizowanych.

Przybywała tam młodzież zwolniona z pracy za lenistwo i „chuligaństwo” oraz ludzie karani sądowo.

Przysyłano ludzi, których fachu nie można było zastosować na Dalekim Wschodzie, ludzi z rodzinami, których nie było gdzie ulokować.

Dla przybyłych na Daleki Wschód nie przygotowano ani pracy, ani mieszkań.

Część dziewcząt umieszczono w półsuterennach bez pościeli.

Wśród młodych dziewcząt znalazły się amatorki awanturniczych przygód.

Milionowe zamówienia dla hut

Ministerstwo Komunikacji zamówiło w szeregu hut na Śląsku i Zagłębiu Dąbrowskim akcesoria kolejowe za sumę ponad 3 miliony złotych.

Lukaschik otrul siebie i rodzinę cjankiem wodoru

Czytelnikom pozostaje jeszcze świeżo w pamięci ponura tragedia rodzinna, jaka rozegrała się w noc sylwestrową w Chorzowie. Bohaterem tej tragedii był Karol Lukaschik, który w czasie kolacji sylwestrowej wytrul całą swą rodzinę, dosypując do wina niczną truciznę.

Nie stwierdzono wówczas, jaką trucizną Lukaschik pozbawił życia siebie i swych bliskich. We wnętrznościach zwłok ślady wskazywały na strychninę.

W dniu 25 bm przyszła do Chorzowa odpowiedź z warszawskiego Instytutu Ekspertyzy Sądowej. Raport brzmiał, że

Lukaschik otrul swą rodzinę i sie-

bie straszną trucizną: cjankiem wodoru.

Działanie tej trucizny jest tak straszne, że wystarczy parę kropeł, by człowiek po spożyciu ich umarł.

Niepokojącym pytaniem jest, skąd Lukaschik miał tak silną i szybko działającą truciznę, bowiem — jak wiadomo — cjanku wodoru w sprzedaży aptecznej lub drogerijnej nie można otrzymać.

Lukaschik do popełnienia tej strasznej zbrodni przygotowywał się niezawodnie od dłuższego czasu. Jaki miał jednak powód, pozostanie to tajemnicą. W każdym razie upadałona dotychczas hipoteza, że Lukaschik otrul siebie i swą rodzinę pod wpływem zamroczenia umysłowego.

Trup na tylnym siedzeniu taksówki

Jak został zamordowany szofer Szlendak

Wczoraj o godz. 7-ej min. 35 rano pociągami lwowskim przywieziono do Warszawy pod silną eskortą policyjną krwawego „upiora Warszawy”. Władysław Skwierawski.

Jak zabił?

Przesłuchany bezpośrednio po aresztowaniu, całkowicie złamany psychicznie zbrodniarz przyznał się do potwornego czynu i szczegółowo opisał przebieg mroźnej krew w żyłach zbrodni.

Według jego własnych zeznań, wyjął on taksówkę sp. Szlendaka na kurs do Grudziądza.

Z ręką na rewolwerze siedział morderca za swą przyszłą ofiarą, czekając na dogodny moment, by go uśmiercić i opanować jego samochód.

Na drodze pojawiały się jednak wciąż to furmanki, to znów od czasu do czasu autobusy, czy samochody.

Wreszcie taksówka znalazła się pod Brodnicą. Cyniczny morderca opowiada, jak pod jakimś pretekstem polecił Szlendakowi zatrzymać auto. Obaj wysiedli z samochodu. Skwierawski zainteresował szofera jakimś szczegółem wozu.

a gdy ten pochylił się, strzelił do niego z tyłu.

Na szosie nie było nikogo.

Taksówka śmierci

Krwawy wampir pośpiesznie owinał zwłoki w pled i usadowił się na tylnym siedzeniu, za fotelem kierowcy. Sam zasiadł przy kierownicy, zawrócił i ruszył w stronę Warszawy. Upiorna to była droga. Ze zwłokami swej ofiary za plecami morderca szukał po drodze dogodnego miejsca dla porzucenia zwłok. Był jasny dzień, przejeżdżały furmanki, auto miało przechodniów, lada nieostrożność, a ktoś mógł się domyśleć, jak straszną tajemnicę zawiera czarny „Steyer”.

Koło godz. 15-ej (11 stycznia) młoda bryczka samochód znalazł się pod Łomiankami.

Skwierawski udał się następnie do łaski młocińskiego, tam przy pomocy

kilo i łopaty wykopał mogiłę, wrzucił do niej zwłoki swej ofiary, zakopał grób i koło godz. 20-tej wrócił sam chodem do Łomianek.

Pewny, że zbrodnia została dobrze zatuszowana, cyniczny zbrodniarz wyjechał do Bydgoszczy w odwiedziny do rodziny. Z Bydgoszczy nadał list do Chojna, właścicieli taksówki.

w której jeździł Szlendak, donosząc o rzekomym zakontraktowaniu Szlendaka na cały miesiąc.

Zabawy i hulanki

W dniu 1 bm. morderca wrócił do Warszawy. Samochód z wytartym na merem taksówki i zmienionym nume-

rem rejestracyjnym umieścił na podwórzu domu nr. 159 przy Al. Niepodległości, gdzie mieszkał.

Pomocnikowi dozoru Szulcowi polecił, aby wymyślił dokładnie samochód wewnątrz i wyczyścił dywaniki.

Pięć następnych dni spędził na zabawach i hulankach w restauracjach warszawskich, pewny, że zbrodnię jego nikt nie wykryje.

W tym okresie czasu nawiązał kontakt z biurem matrymonialnym „Pomoc”.

Właściciel biura matrymonialnego p. W. wynalazł Skwierawskiemu odpowiednią partię. Obaj wyjechali do majątku Reczki w Siedleckim do p. Dmowskiej, która miała być własnie proponowaną przez p. W. „posażną panną”. Ponieważ państwa Dmowskich nie zastano, Skwierawski i p. W. powrócili do Warszawy.

W dniu 21 bm. Skwierawski o godz. 8 rano przyjechał samochodem do garażów „Dziennikarskich” przy Al. Jerozolimskiej i tam — jak donosił mi — został zdemaskowany.

Wtedy rozpoczął się za nim pościg policyjny na wielką skalę. Zaalarmowano posterunki na granicach miasta pościg przeniósł się na prowincję.

12 godzin w Warszawie

A tymczasem, jak się okazuje, pewny siebie zbrodniarz przebywał w Warszawie. Z Okęcia powrócił na ul. Kwiatową i tam dokonał generalnego przeglądu maszyny, przewidując już wówczas, że czarny „Steyer” będzie musiał odbyć dłuższą drogę. Uzupełnił braki w samochodzie, na ul. Puławskiej kupił kabel do motoru.

Dopiero o g. 20, a więc w 12 godzin po zdemaskowaniu go i ustaleniu ryśpisu, opuścił Warszawę, kierując się do Lublina. Tu zamieszkał w hotelu, a samochód oddał na przechowanie do garażu przy ul. Bernardyńskiej, gdzie poznano w nim skradzionego „Steyera”. W dniu 22 bm. o g. 15 Skwierawski pociągiem warszawskim odjechał do Lwowa, gdzie dosięgło go ramię sprawiedliwości.

Kto wygrał na loterii?

W środę w dalszym ciągnięciu loterii padły wygrane:

Wygrane po 500 zł.

132 261 358 414 628 32 34 38 877 977 1166
538 616 968 90 2140 54 650 411 747
16046 146 428 64 73 541 785 91 11022 318 91
94 606 748 874 931 12335 469 521 20179 316 33
422 36 593 770 853 21042 668 701 21 853 22097
138 60 240 448 23335
20079 224 67 456 509 764 883 970 31065 90
132 479 558 653 32168 217 326 33050
40194 329 654 867 41088 365 452 505 55 66 70
8972 949 42040 64 600 789 86 927
50486 635 58 784 810 976 51159 689 91 705
52018 98 145 355 469 778 965 52026
60068 193 240 59 308 65 460 654 922 61101
41 92 262 98 389 552 699 867 997
70123 438 573 875 71088 216 380 456 89 524
602 702 80 801 78 961 72000 241
80077 124 75 324 85 654 724 95 875 61197 342
74 498 785 896 974 83070 95 502
90056 119 233 67 94 478 564 790 373 91950
54 321 58 684 901 52 97 92271 622
100174 251 305 953 404 25 583 101166 553 879
102106 344 646 95 816 22 902
110106 539 746 880 960 62 87 111083 255 333
79 628 112099 145 54 233 86 325
120178 242 95 457 932 121191 424 546 122050
372 709 99 569 123520 952 124034
120010 43 107 312 572 657 662 131151 329 468
152166 645 899 26 133180 81 212
140140 269 72 314 47 620 715 935 141010 354
37 780 142343 468 502 793 902 17 77
150653 416 87 696 841 151196 393 711 24
152026 87 361 825 152107 229 591 641
160122 35 98 250 683 851 161541 584 638 946
162002 334 569 626 907 58 71
170119 25 39 439 568 839 171002 41 182 304
489 505 703 900 172070 121 479 725
180257 353 257 652 940 181018 45 86 166 224

367 411 84 761 948 182290 534 791
190189 91 311 505 70 879 191068 152 80 329
672 789 859 931 43 192153 301 57 552

Wygrane po 2.500 zł.

50 1408 2885 3078 259 679 4043 823 6431 742
941 7694 8123 9177 643
29355 21711 282 431 543 635 22628 23596 27434
372 28037 454 866 29071 95
30257 33284 34342 35358 35451 560 69 37617
38333 550 926
40043 293 537 604 865 41176 333 42490 589 63
42170 322 98 936 44539 682 835
51187 52800 53226 702 956 69 54206 562 803
55175 76 203 543 807 56126 31 385 437
60244 611 954 61662 771 964 62546 976 63071
63296 67247 401 20 68153 343 69837
80562 81115 415 731 82020 35 345 657 951 85
83927 84449 588 641 87575 88260
91126 487 775 94980 92104 678 514 93046 672
847 94052 112 480 95765 96365
100197 101248 102102 555 642 103053 104308
815 20 106014 630 832 107575 841
10468 533 111056 119 26 328 112667 97 114414
533 728 870 115003 820 116099 418
120445 579 807 121254 407 819 122495 928
123232 331 662 720 124415 125867
130659 131119 489 940 132197 133022 112 310
14 926 155113 807 156423 617 137439
140796 141901 142872 946 143843 144110 319
140 145760 973 146258 770 930
152019 43 480 93 574 705 806 5151011 966
152103 153040 911 154055 722 42 60 155232
160947 161562 828 162026 208 811 163358 834
902 164398 615 165875 929 167133
176539 699 171252 172402 173658 171851 17590
864 176822 177747 178226 342
181410 817 181821 354 184186 737 185144 235
51 186242 836 187925 188361 653 69
191515 192234 366 490 724 949 66 193244 377
867 194245 647 756

NA ŚCIEŻKACH ZBRODNI

Powieść sensacyjna

22)

Joinville, przez ambicję, nie poddawał się bólowi wobec uroczej Heleny, choć cierpiał strasznie od upadku z konia; teraz sił poczynano mu braknąć, sił, ale nie odwagi, bo nie wydał najmniejszego jęku. Jednakże kapitan musiał go pod rękę poprowadzić.

Zresztą panowie ci nie stracili ducha na darmo, ponieważ już się rozglądali lepiej w tej ciemnej sprawie.

Ale do końca było im jeszcze daleko.

III

Kiedy Julian de Joinville i kapitan Cavaroc doświadczali tych przygód, Paweł Vitrac nie spoczywał bynajmniej na łożu z róż.

Około południa, gdy był jeszcze pod wrażeniem gwałtownych wzruszeń, jakich świeżo doznał, złożył mu wizytę agent, przyszedłszy doń z wezwaniem do sędziego śledczego, który się już zajął sprawą. Malarz przebył

dwie godziny w kancelarii tego urzędnika.

Zastal tu ucznia swego, Skarbonkę, wezwanego także dla zeznań, a jeżeli Wanda nie została jeszcze zawiadomiona, to jedynie dlatego, iż policja nie zasięgnęła dotąd wiadomości o naturze stosunków jej z malarzem. Ale i na Wandę przyszła kolej. Komisarz spisał nazwiska wszystkich gości, jakich zastał, i wszyscy musieli być badani, bez wyjątku.

Vitrac zeznał, że wcale nie rozumie owej sceny na balu i że nie zna odcie tej głowy.

Dwaj przyjaciele, którzy słyszeli, jak wyszeptali imię kobiece, na jej widok nie byli obecni przy badaniu, ażeby mu zaprzeczyć, a na teraz sąd nie myślał o nich zgola.

Skarbonka, gdyby nawet był w możności to uczynić, niezawodnie wystrzegłby się obalać zeznania Vitrac, bo przywiązany był do swego mistrza, jak pies; ale nie obstawał już przy pierwotnych podejrzeniach o

wstrętny żart uczniów ze współzawodniczącej pracowni. Skarbonka wywieział się już dobrze w świecie artystów i nabrał pewności, iż uczniowie Cantillon'a ani trochę nie byli zamieszani do tej historii. Ohydna farsa, że przypisał komuś z nieprzyjaciół Vitrac. Bo nieprzyjaciół nigdy nie braje temu, kto ma talent, a zwłaszcza gdy przy nim zarabia grube pieniądze.

Skarbonka wierzył jeszcze, że to była farsa i sędzia śledczy zdawał się być tego samego zdania. Zwolnił go razem z Vitracem, oznajmiając, iż ciąg dalszy zależeć będzie od wystawienia głowy w Mordze i od śledztwa zarządzonego w szpitalach.

Gdyby się okazało, że nieboszczka leżała już na stole w szkole anatomycznej łatwo wykryłoby wtedy sprawcę ponurego figla i zaprzestano by szukać nieistniejącego mordercy. Gdyby zaś poznana została przy wystawieniu w witrynie Morgi, ten, który ją poznał dostarczyłby bezwzględnie wskazówek, które pozwoliłyby wpaść na ślad winowajcy.

Vitrac wyszedł z gmachu sądowego wraz ze Skarbonką, który mu za proponował pójść do Morgi.

Sala trupów znajdowała się stąd nie daleko, uczeń malarzki uważał więc za naturalne iść tam, dla zobaczenia czy wystawienie głowy już nastąpiło.

Vitrac odmówił stanowczo, a gdy Skarbonka nalegał ze swą propozycją popierając ją powszechnym mniemaniem, iż mordercy zwykle krążą doko-

ła tego złowrogiego budynku, gdzie pokazyują zwłoki ich ofiar, Vitrac pożegnał go dość niegrzecznie.

Skarbonka nie był przyzwyczajony do takiego postępowania z nim nauczyciela, a że nie rozmawiał z nim od czasu sceny na balu, doznał wielkiego zdziwienia, widząc, że unika gawędy, o wypadkach nocnych.

Przypuszczać można, że Vitrac obawiał się być zniewolonym do wypowiedzenia, co myśli o tym wszystkim.

Uczeń przypisał to nagłe odejście, zdenerwowaniu wielkiego artysty.

W sekundę później nie myślał już o tym i szedł swobodnym krokiem do Cite.

Jan Dangalis, przezwany Skarbonką, stanowił ciekawy okaz artystycznej cyganerii paryskiej.

Ten artysta, lubujący się w najszałęjszych pomysłach, narwaniec i fantastyk, bo pewnego razu odbył pieszego podróż do Wenecji, malując po drodze portrety na zapłatę oberżystom, kiedy nie spał pod gołym niebem — hulaka, spędzający prawie wszystkie noce w przeróżnych knajpach lub hotelach, był synem jedynakiem jak na, co najmniej, sześć wdowy prawdziwie świętej, która do rozpaczki doprowadzała wielbiając ją jednocześnie.

d. c. n.

KOBIETY W WOJSKU

w służbie pomocniczej

Postanowienia projektu ustawy o ochotniczej służbie wojskowej kobiet wywołały ożywioną dyskusję.

Jeden z najważniejszych artykułów projektu tej ustawy głosi, że obowiązkowi pomocniczej służby wojskowej podlegają obok mężczyzn również kobiety w wieku od ukończenia lat 19-tych do ukończenia lat 45 w razie ochotniczego zgłoszenia się do tej służby.

Kobiety, które ochotniczo zgłosiły się do przeszkolenia wojskowego i odbyły je, podlegają już obowiązkom odbycia pomocniczej służby wojskowej na równi z mężczyznami.

Z racji różnej od mężczyzn konstytucji fizycznej i psychicznej kobiet i odmiennych ich zadań społecznych i rodzinnych, przypadają też inne zadania kobietom w pomocniczych służbach wojskowych. Rzeczą kobiet będzie przydzielanie i wyżywienie rzesz żołnierskich, służba sanitarna, gospodarcza, administracyjna, służba techniczna przy obsłudze telefonów i telegrafów, obrona przeciwlotnicza i przeciwgazowa, opieka nad dziećmi i t. p. Często też przypaść może w udziale kobietom praca zastępcza w biurach, fabrykach itd. na stanowiskach mężczyzn, którzy będą w boju. Może też zająć potrzeba przegrupowania kobiet z miasta na wieś, gdzie wieśniaczki nie będą mogły podjąć w pracy na roli. Ustawa ureguluje też — i to jest rzecz bardzo ważna — to, co się kobietom z tytułu tej pracy pomocniczej należy, nada im prawa te same, z jakich w takich wypadkach korzystają mężczyźni (renty inwalidzkie itp.).

Na marginesie tej sprawy, warto przypomnieć jak zagadnienie to wygląda u naszych sąsiadów.

Otóż w Niemczech takie przygotowanie mas kobiecych do współdziałania na wypadek wojny jest prowadzone z wielkim nakładem pracy. Tam ustawa mówi jednak o obowiązkowej służbie kobiet na wypadek wojny. Przeszkolenie obejmuje działy: sanitarny, administracyjny, łączności, propagandowo-oświatowy — obok nich zaś studentki w okresie stud. obowiązane są wyszkolić się na specjalistki-instruktorzy w służbie obrony przeciwlotniczo-gazowej i sanitarnej oraz propagandy.

Poza tym imponująco przedstawia się rozwój wychowania fizycznego kobiet. Jeżeli w t. zw. dniu sportowym urządzanym przez państwo, wzięło udział 500.000 dziewcząt, to jednak do wód, że cyfry sprawozdań z udziału w obozach sportowych i ćwiczeniach fizycznych nie są przesadzone, choć operują cyframi, na których widok bierze zazdrość lub budzi się podejrzenie.

Równie masowo szkolone są dla obrony państwa kobiety w Sowieciech z tą różnicą, że tam, jako „w pełni równouprawnione”, odbywają też przeszkolenie z bronią w ręku.

Mając więc z obu stron tak groźne przykłady przygotowywania się do wojny — musimy z konieczności ustosunkować się mocno do „projektów przymusowej służby kobiet w obronie kraju”.

Wybory do rady miejskiej w POZNANIU.

Urząd wojewódzki w Poznaniu doręczył tymczasowemu prezydentowi miasta inż. Rungemu zarządzenie, dotyczące wyborów do rady miejskiej w Poznaniu.

Dniem zarządzenia wyborów jest 25 stycznia 1938 r. Dniem wyborów jest 24 kwietnia.

Równocześnie z zarządzeniem wyborów doręczono Zarządowi miejskiemu skład komisji wyborczych oraz okręgów i obwodów wyborczych.

Inżynierowie przeciw dewaluowaniu ich tytułu

Na marginesie projektu ministerstwa oświaty

Projekt ministerstwa oświaty, zmieniający przepisy o uzyskiwaniu tytułu inżyniera, wywołał olbrzymie poruszenie w świecie technicznym.

W tej sprawie w całej Polsce odbywają się zebrania zainteresowanych organizacji zawodowych, które podejmują odpowiednie uchwały.

Technicy, absolwenci szkół średnich opowiadają się za projektem rządowym, natomiast organizacje zawodowe inżynierów uważają, iż projekt ten prowadzi do dewaluacji wartości tytułu inżyniera, który dotychczas osiągalny jest w wyniku poważnych studiów naukowych.

Nadanie tytułu inżyniera absolwentom szkół technicznych zawodowych, zdaniem inżynierów obniża znaczenie praktyczne tego stopnia naukowego, nadawanego przez wyższe szkoły akademickie.

Ostatnio na konferencji prasowej, zwołanej z inicjatywy naczelnej organizacji inżynierów R. P. najwyższej reprezentacji świata inżynierskiego, omawiana była sprawa projektu mi-

nisterstwa oświaty. Naczelna organizacja inżynierów stoi na stanowisku iż prawo nadawania tytułu inżyniera powinno być przekazane wyłącznie radom wydziałowym uczelni akademickich, które przyznają ten tytuł ludziom, mogącym się wylegitymować odpowiednim przygotowaniem faktycznym w dziedzinie naukowej i doświadczeniem praktycznym.

Analogiczne stanowisko zajmują i koła naukowe studentów politechnik polskich, które uważają, że nadanie tytułu inżyniera absolwentom szkół nieakademickich wprowadzi czynnik zapalny w stosunki panujące w środowisku inżyniersko-technicznym.

Projekt ministerstwa wprowadza bowiem możliwość uzyskania tytułu inżyniera ludziami, którzy nie posiadają pełnego wykształcenia fachowego. Absolwenci politechnik w myśl projektu posiadają prawo do tytułu: inżyniera dyplomowanego.

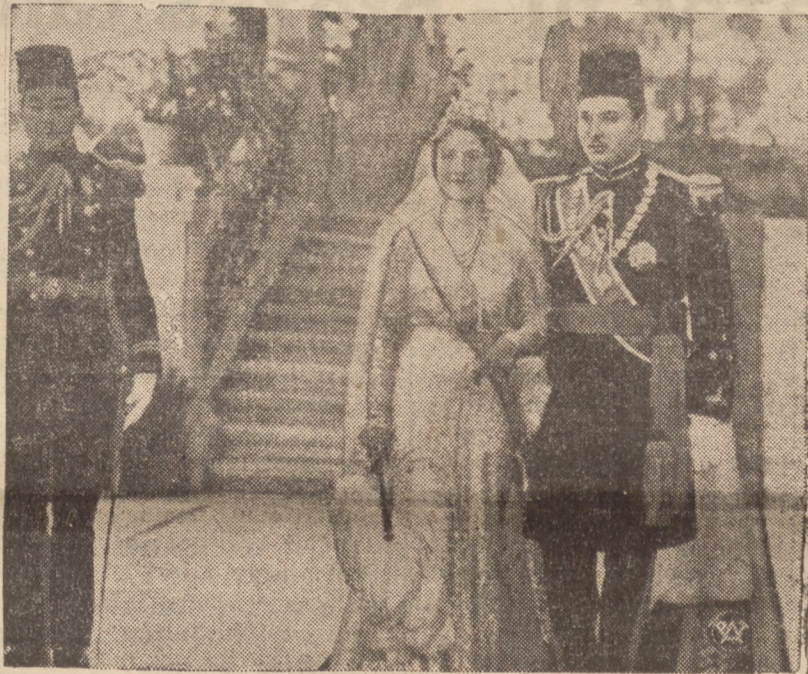
Dotychczas z pojęciem inżyniera związany jest fakt ukończenia studiów wyższych. Projekt ministerstwa

wprowadzając dwa pojęcia inżyniera: inżyniera dyplomowanego i inżyniera (absolwenta szkoły nieakademickiej), stwarza na rynku formalną nadprodukcję inżynierów, nie przyczyniając się w najmniejszym stopniu do podniesienia ich poziomu naukowego i wykształcenia fachowego.

Tego rodzaju dwoistość tytułu zaspakajając może zamilowanie do tytułomani, ale w żadnym wypadku nie może rozwiązać palącego zagadnienia braku wykwalifikowanych sił inżynierskich, jaki odczuwany jest w chwili obecnej w związku z rozbudową różnych dziedzin naszego życia.

Projekt ministerstwa, zdaniem organizacji inżynierskich, doprowadzić może do wyludnienia szkół politechnicznych, co automatycznie spowodować musi w niedalekiej konsekwencji katastrofalny brak narybku inżynierskiego. I dlatego organizacje te są przeciwnie zmienianiu dotychczasowego sensu tytułu naukowego „inżynier” na tytuł zawierający tylko i wyłącznie treść zawodową.

Brak inżynierów, twierdzą organizacje fachowe, może być usunięty w drodze uprzywilejowania wyższych szkół akademickich, przez obniżenie czesnego w politechnikach, zapewnienie młodzieży szerszej pomocy materialnej, oraz przez powiększenie liczby szkół technicznych, typu licealnego, których absolwenci przez dodatkowe studia na wyższej uczelni rozszerzaliby swoje wiadomości fachowe.

KRÓL I KRÓLOWA EGIPTU.

Na zdjęciu noszym król Egiptu Faruk I-y i królowa Farida, bezpośrednio po uroczystościach ślubnych.

W niedzielę, dn. 30 stycznia r. b. o godz. 12-tej w pierwszą rocznicę śmierci

s. p. Dr. Anny Wejs

odbędzie się żałobne nab. żenistwo w Cerkwi Prawosławnej, o czym przyjaciół i znajomych, zawiadamia

Rodzina.

NA FRONCIE POLITYCZNYM

ZMIANY W OZONIE.

W najbliższych dniach w Wydziale robotniczym OZN. oraz w Zjednoczeniu Polskich Związków Zawodowych dokonanych ma być szeregi mianowań. Przede wszystkim ustanowionych ma być kilku inspektorów wydziału wykonawczego. Jak podaje agencja „kabel”, inspektorem takim został już mianowany p. Zdzisław Karr — Jaworski, b. redaktor „Dnia Po morza”.

REORGANIZACJA FRONTU MŁODYCH.

Jak się dowiaduje Ag. „Echo”. W najbliższych dniach mają zapasć ważne posunięcia organizacyjne i polityczne na odcinku młodzieżowym w Obozie Zjednoczenia Narodowego.

Podobno wszystkie odcinki ruchu młodzieżowego mają być podporządkowane wyłącznemu kierownictwu majora Galina toa.

KONGRES ZZZ.

Agencja „Echo” donosi: Na posiedzeniu zarządu głównego związku związków zawodowych między innymi sprawami organizacyjnymi, zapadła uchwała o zwołaniu w marcu br. kongresu tej organizacji do Warszawy.

Na szpaltach pism

NIE WOLNO BIĆ!

Na temat projektu wprowadzenia w Polsce kary chłosty „IKC” zamieszcza artykuł, w którym m. in. czytamy:

Adwokat z Bydgoszczy i poseł na sejm Zygmunt Sioda opowiedział się za wprowadzeniem w Polsce kary chłosty. Dnia 21 stycznia 1938 padły w komisji budżetowej Sejmu zdania niosące z sobą za truty oddech minionych stuleci.

Na ziemi polskiej powiało uczuciem grozy, przed zdumionym krajem ukazała się zjawia najbardziej barbarzyńskiego i haniebnego poniewierania człowieka, za bijania cześci i godności ludzkiej. Triumfujący nad przemocą okrucieństwa człowiek nie tak znów dawno uwolnił się od hańby kar cielesnych, położył kres deptaniu od wiecznych praw boskich i znęcaniu się nad swoim jestestwem, a oto już czają się ciemne siły nienawiści do skoku o nowe zhańbienie człowieczeństwa.

Pamiętaj o bezrobotnych!

Triumf lotnictwa włoskiego

Rzym — Rio de Janeiro w 39 godzin 17 m'n.

Donieśliśmy pokrótce w depeszach o wyczynie trzech samolotów włoskich, które dokonały gigantycznego lotu Rzym—Rio de Janeiro ponad oceanem Atlantykiem, pokonując trasę o długości 10.000 km w 39 godzinach i 17 minutach, przy czym sam lot trwał zaledwie 24 godziny i 20 minut.

Eskadra wystartowała z centrum lotniczego Włoch, Guidonii w składzie: płk. Biseo, kpt. Moscatelli i por. Mussolini (najstarszy syn Duce). Samoloty, stanowiące ostatnie słowo techniki i wynalazczości włoskiej w tej dziedzinie, uzyskały przeciętną szybkość 420 km na godz., co stanowi niezwykle rekord przy tej kategorii ciężkich samolotów.

Niewątpliwie ten raid transatlan-

tycki należy uważać jako wielki triumf lotnictwa włoskiego, bodaj że najlepszego w świecie, o ile idzie o śmiałość i brawurę wyczynów powietrznych.

Poza stwierdzeniem doskonałości maszyn potwierdza on również i wysoką klasę lotników włoskich, wszystkich trzech uczestników wojny abisyńskiej.

„Corriere de la Sera” pisze, iż czyn ten przekracza najśmielsze oczekiwania i wychodzi nawet poza pierwotne ramy lotu. Przeleciało ponad straszliwą pustynią i ponad bezbrzeżnym oceanem.

Młodzież Włoch faszystowskich dowiodła jeszcze raz, iż w epoce Mussoliniego nie istnieje słowo: niemożliwość.

Potrzeby Centralnego okręgu przemysłowego w dziedzinie rozbudowy sieci komunikacyjnej

W izbie przemysłowo-handlowej w Sosnowcu pod przewodnictwem radcy dra Z. Klonowskiego odbyło się posiedzenie komisji komunikacyjnej izby, w którym — poza radcą izby wzięli udział przedstawiciele izby przemysłowo-handlowej w Krakowie, kieleckiej izby rolniczej, kieleckiej izby rzemieślniczej oraz autobusowego klubu kieleckiego w Zagłębiu Dąbrowskim.

Zebrań poświęcone było w pierwszym rzędzie omówieniu opracowanego przez izbę w Sosnowcu planu inwestycyjnego w dziedzinie rozbudowy sieci komunikacyjnej centralnego okręgu przemysłowego, w części wchodzącej w skład okręgu izby.

W wyniku dyskusji nad referatem, który wygłosił radca, dojdło do stwierdzenia, iż istniejąca sieć komunikacyjna w C. O. P.

w zakresie linii kolejowych, dróg kołowych i wodnych nie odpowiada potrzebom gospodarczym kraju.

ROZBUDOWA SIECI KOMUNIKACYJNEJ.

Dla racjonalnej przebudowy układu gospodarczego, niezbędnym jest ustalenie takiego układu komunikacyjnego COP, który nie tylko rozwiąże zagadnienie komunikacji w COP, ale także odpowiadać będzie potrzebom gospodarczym wszystkich ośrodków produkcyjnych kraju.

Obszarami, które tworzą klucz takiego układu są — zdaniem komisji — ziemie kieleckie, leżące między Wisłą a Pilicą.

Projektowany plan rozbudowy sieci komunikacyjnej rozwiązać musi zagadnienie połączenia i zbliżenia województw wschodnich z południowo-zachodnimi, z uwzględnieniem Warszawy, jako ośrodka dyspozycyjnego, a ponadto uwzględnić jego stosunek do układu dróg wodnych Wisły, Sanu i Pilicy.

ZANIEDBANIE W ZAKRESIE DRÓG KOŁOWYCH.

W zakresie dróg kołowych stwierdzono znaczne ich zaniedbanie. Realizacja programu prac w tej dziedzinie zakreślonego przez ministerstwo komunikacji oraz wytycznych kongresu drogowego, wymaga bardzo poważnego wysiłku finansowego w ciągu najbliższego 30-lecia, idącego w setki milionów złotych dla samego tylko COP. Niemniej jednak plan ten musi być realizowany w celu stworzenia dogodnych warunków dla dystrybucji towarów i zmniejszenia odległości między poszczególnymi ośrodkami produkcyjnymi i konsumcyjnymi, przy czym na pierwszy plan wysuwa się problem utrwalenia nawierzchni dróg istniejących, a następnie budowy nowych dróg kołowych.

Pamiętając przy tym, że powiaty pińczowski, stopnicki i sandomierski nie posiadają odpowiedniego budulca, a zalegające w nich gliny są dobrym materiałem do wstoku klinkieru, komisja uznała za wskazane podkreślić potrzebę powstania tam klinkierni produkujących materiał do budowy dróg, których wymienione powiaty są prawie całkowicie pozbawione.

SPRAWA USPLAWNINIENIA WISŁY.

Ostatnim zagadnieniem komunikacyjnym jest sprawa usplawnienia Wisły, przepływającej na terenie COP, na długości 356 km., jako jedynej najtańszej drogi dla transportu artykułów masowych z południowo-zachodnich i COP, ośrodków gospodarczych w kierunku centrum Państwa i Bałtyku i odwrotnie.

Ustalając w tych ramach swe wystąpienie, komisja wysunęła następujące szczegółowe postulaty, dotyczące konieczności budowy następujących linii kolejowych:

1) Zawiercie — Pilica — Miechów — Busko — Staszów — Sandomierz — Sobów — Zawada — Włodzimierz — Wojnica — Kiveree, wybudowanie której pozwoli wyzyskać istniejące odcinki dróg w województwach lubelskim i wolińskim;

2) Radom — Itza — Ostrowiec — patów — Iwaniska — Bogoria — Mędrzechów, z nawiązaniem do linii Szczecin — Tarnów — Muszyna — Orłów oraz

3) Kielce — Pierzchnica — Busko — Zdrój — Solec Zdrój — Mędrzechów.

TRWAŁE NAWIERZCHNIE

Celem spełnienia zadań, zakreślonych drogą publiczną w COP, należałoby przede wszystkim ułożyć trwałą nawierzchnię na traktach: krakowskim, tarnowskim, nadwiślańskim oraz drogach samorządowych: Skarżysko Kamienna — Ostrowiec — Opatów — Sandomierz — Koźnice — Zwoleń — Ożarów — Sandomierz, Kielce — Opatów — Sandomierz, Busko — Nowy Korczyn — Tarnów, Radawice — Stopnica, Radom — Opoczno — Tomaszów.

Dajemy głos

Prezes tu - prezes tam...

O komulację stowarzyszeń

Na łamach „Expresu Zagłębia” poruszono bardzo ważne zagadnienie, a mianowicie kwestię przerostów organizacyjnych. Obserwując przejawy pracy społecznej, trzeba stwierdzić, że na tym odcinku powstał duży chaos, który powinien być radykalnie z naszego życia usunięty. Rozbudowa życia organizacyjnego jest aż nadto wyraźna i dlatego nie daje realnych korzyści.

Naprzekąd w naszym Zagłębiu nie ma najmniejszego osiedla, gdzieby nie było kilkunastu lub kilkadziesiąt organizacji, prowadzących bardzo nędzny żywot. Szuka się różnych środków sanacji, narzeka na zubożenie członków, apatię i bierny stosunek społeczeństwa do organizacji, lecz niestety środki zawodzą.

Np. w naszej miejscowości, liczącej o koło 25 tys. mieszkańców jest ponad 60 organizacji i stowarzyszeń. Jak

przyjdzie urządzić jakiś obchód lub święto państwowe to napotyka się na duże trudności, bo nie ma kto pracować.

Gdzie leży przyczyna zła? Otóż w tym, że jedni i ci sami ludzie zaangażowani są w kilku organizacjach. Zajmują stanowiska prezesów, skarbników lub sekretarzy jednocześnie.

Nawet te same twarze członków spotyka się w różnych organizacjach. Nie dziwnego, że nie mogą wykazać się należytych wyników prac, co w konsekwencji pociąga za sobą ich niedzielnictwo. Ilekroć to organizacje pod względem ideologicznym jest do siebie zbliżonych, czy więc nie byłoby wskazane, żeby rozproszone organizacje scalili. Naprawdę praca pójdzie lepiej. Zniknie zmora składek, a członkowie będą aktywniejsi. Dlatego też autorka artykułu należy przyklasnąć.

Spolecznik.

Dąbrowa otrzyma połączenie z Łagiszą Nowy plan robót drogowych

Wydział drogowo-budowlany magistratu w Dąbrowie, na czele którego stoją inż. C. Uthke i inż. Krupski, opracował już nowy plan robót drogowych, jakie będą przeprowadzone w roku bieżącym.

Na pierwszym planie jest ulica Mydlana od kop. „Paryż” do granicy Będzina, gdzie jezdnia długości 400 mtr. bież. ułożona zostanie kostka na beton.

Na drugim planie jest budowa nowej ulicy Robotniczej. Tu również wybudowany zostanie most na Przemyśle, dzięki któremu dzielnica ta otrzyma połączenie z sąsiednimi gminami, a w szczególności z gminą Łagisza.

Ponadto do jednej z ważniejszych inwestycji, jakie będą przeprowadzo-

ne na terenie miasta należy zaliczyć jeszcze roboty przy regulacji Pogoni.

Regulacja przeprowadzona będzie na przestrzeni od garbarni do ujścia Czarnej Przemyśły.

Dotychczas dróg o ulepszonej nawierzchni (klinkier lub kostka) na terenie miasta znajduje się 12,915 mtr., dróg wyłożonych brukiem 10,645 mtr. i szosy 13,899 mtr. Chodników jest 48,330 mtr.

S. p. Z. Kowalska WSPOMNIENIE POŚMIERTNE.

W dniu 23 bm. zmarła w Krakowie znana na terenie Sosnowca działaczka społeczna śp. Zofia z Majewskich Kowalska. Odszedł od nas człowiek o wysokiej wartości moralnej i obywatelskiej. Od wczesnej młodości śp. Zofia Kowalska oddana była duszą i sercem pracy dla sprawy narodowej. W roku 1905 brała wybitny udział w organizowaniu strajku o szkołę polską.

W Sosnowcu zorganizowała Związek Pracy Obywatelskiej Kobiety i Samopomoc Społeczną Kobiety. Zasiadała w radzie miejskiej w Sosnowcu, przewodniczyła „Rodzinie Legionowej” przy okręgu Zw. Legionistów Polskich. Ponadto była członkinią wielu organizacji społecznych i charytatywnych.

Odnajdzona była Krzyżem Niepodległości i Krzyżem za walkę o szkołę polską.

TRZY MOSTY NA WISŁĘ

W COP, Wisła rozdziela ośrodki gospodarcze rolnicze i surowcowe-przemysłowe od siebie. Utrzymanie prawidłowej gospodarki wymaga — zdaniem komisji —

wybudowania 3-ech stałych mostów na Wisłę, a mianowicie: pod Nowym Korczynem, Szczecinem, Sandomierzem i Annopolem, aby umożliwić komunikację pomiędzy poszczególnymi ośrodkami gospodarczymi.

DRZAZGŁ

Pogoda

Nie można zaprzeczyć, by bieżąca zima była dokuczliwa. Śnieg wprawdzie spadł dość duży, ale zniknął wkrótce.

Obecna pogoda z rozjaśnieniami słonecznymi i przy wyższej temperaturze nie wróży srogiej zimy. Słyszeliśmy raczej zdanie, że zima się skończyła...

Cieszy się z tego najwięcej uboższa ludność, pozbawiona ciepłej odzieży i węgla na opał. Zresztą każdy wy czuje wiosnę z utęsknieniem. Już ponoć ogrodnicy zabierają się do bieżenia i cięcia drzew.

Ale są w Zagłębiu ludzie, których ciepłe i słoneczne dni przyprowadzają w zły humor i spędzają im sen z oczu. Chcieliby koniecznie silnych mrozów, nawet 30 i 40-stopniowych, bo chodzi im o zaopatrzenie się w zapasy lodu na urządzenie lodowni.

Są to rzecznicy.

Rzecznicy, jak można wywnioskować z ich rozmowy, nie mają wcale lodu i dlatego ich interesy są poważnie zagrożone. Wysłuchując każdego dnia komunikatów radiowych o pogodzie, lecz niestety Pim jak na złość zapowiada: deszcz, słońce, deszcz słońce, a ani słowa o mrozie.

Nasi „biedni” rzecznicy znaleźli się więc na lodzie... (p.)

Przy głośniku

KONCERT WYBITNYCH ARTYSTÓW.

W koncercie dzisiejszym transmitowanym przez Polskie Radio z sali Warszawskiej Filharmonii o godz. 20.00 wystąpi jako solista pianista amerykański, a także słynny polski pianista Józef Hoffman. Shura Czernaski, który odegra koncert e-moll op. 18 Rachmaninowa. Drugim solistą będzie Wiktor Brog, artysta wykona sześć pieśni Milińskiego, artystom akompaniuje orkiestra pod dyrekcją kapelmistrza fińskiego Mikolaja van der Pelsa. Ponadto orkiestra wykona pod batutą zagraniczną gościa — Mozarta Symfonię Jowisza i Prokofiewa Symfonię Klasyczną. Koncert poprzedzi pogadanka dr. Emilii Eisnerówny.

KOMEDIA MOLIERA.

Dziś o godz. 19.00 radiosłuchacze będą mieli możliwość zapoznać się z doskonałą satyrą Moliera pt. „Pocieszne wykwintnie”. W Polsce mało kto zna ten utwór; w szkołach go nie czytają, w teatrze nie grają, gdyż rzecz jest za krótka. „Pocieszne wykwintnie” Moliera to pierwsza komedia w której błysnął jego świetny talent w całej pełni. Przekład satyry jest dziełem Boy’a - Zelenkiego opracowania radiowego dokonał Jan Miernowski.

Śp. Z. Kowalska niestrudzoną była w pracy — mimo ciężkich ciętów, jakie ją spotykały w ostatnich latach. Umiała zamknąć w sercu ból i rozpacz po stracie syna, i w wypełnianiu służby dla Polski szukać ukojenia.

Wiadomość o Jej śmierci wzbudziła głęboki smutek w sercach tych, wszystkich którzy się z nią bezpośrednio stykali przy pracy.

Oby Jej ziemia lekka była za życia ciężkie i mozolne, a pełne wartości.

Sprawcy napadu pod Siewierzem w rękach policji

Jak donosiliśmy onegdaj wiecz., nieznani sprawcy dokonali napadu na bunkrowy na szosie Siewierz — Tarnowskie Góry.

Podezas napadu, jadącym na furmance Dancygierowej i Wajnetajnowi osobnicy ci skradli 315 złotych. Jak zeznali poszkodowani sprawców było dwóch.

Dzięki energicznemu śledztwu sprawcy napadu już onegdaj dostali się w ręce policji.

Byli to dwaj mieszk. wsi Ożarówiec pow. będzińskiego, a mianowicie 25-letni Roman Kocot i 24-letni Franciszek Franczek.

Aresztowani do winy się przyznali, grozi im kara do 5 lat więzienia.

Burzliwe zajście policji z biedaszybikarzami podczas likwidacji nielegalnych odkrywek pod Dańdówką

Przedmiotem wczorajszego procesu były burzliwe zajścia między tłumem, a policją na terenie towarzystwa sosnowieckiego w pobliżu Dańdówki.

W dniu 1 października ub. roku oddział policji udał się wraz z drużyną likwidacyjną tow. sosnowieckiego pod Dańdówką w celu zniszczenia nielegalnych odkrywek. Była godzina 23.

Późną porą wybrano do likwidacji szyków, dlatego by uniknąć ewentualnych starć z bezrobotnymi, ci jednak tkwili jeszcze w szykach i pilnowali je.

Po pierwszym strzale ładunku amonitowego, danym przez drużynę likwidacyjną, tłum ludzi wyszedł z szyków.

W stronę policji i przybyłych robotników posypały się złowregie okrzyki, kamienie, wreszcie strzały rewolwerowe. Wywiązała się regularna bitwa. Tłum wzrastał z minuty na minutę, przy czym grad kamieni i pocisków z broni palnej stawał się tak gęsty, iż policja, aby nie ulec przeważeniu, zdecydowała się na odwrót.

W batalii rannych zostało kilka osób po obu stronach.

Na ławie oskarżonych przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu zasiadli wczoraj główni prowadzący pamiętnego zajścia, które tylko dzięki opanowaniu policji, nie przybrało groźniejszych rozmiarów i nie pochłonięło ofiar w ludziach.

Po całodziennym rozprawie sąd wydał wyrok późnym wieczorem.

Skazani zostali: Kartocha Władysław z Klimontowa, ul. Główna 3 — na rok więzienia, Mieczysław Kijewski (Klimontów, Szosowa 63), Stefan

Fudała (Klimontów, Główna 1), Józef Garncaz (Klimontów, Główna 36) Józef Waligóra (Dańdówka, 11 Listopada 21) i Marian Chrostek (Klimontów, Główna 10) — na dziesięć miesięcy więzienia z zaliczeniem aresztu prewencyjnego.

Pozostałych oskarżonych sąd z braku dostatecznych dowodów winy, uwolnił.

Na tronie pracy

Przyjęcie do pracy robotników w hucie „Katarzyna” i „Feniks”

Huta „Katarzyna” w Sosnowcu przyjęła z powrotem do pracy 130 robotników, którzy w grudniu ub. roku zostali zredukowani.

W hucie „Feniks” w Będzinie po ukończeniu remontu pieców przyjęto do pracy 30 robotników.

Zlikwidowanie zatargu

W FABRYCE FÜRSTENBERGA.

W Polskich zakładach przemysłu cynkowego — Fürstenberga w Będzinie wyniki zatarg. Robotnicy pracujący na akord otrzymywali płace niższe

od zwykłych stawek dniówkowych. Dyrekcja fabryki ponadto przesunęła do pracy gorszej wynagradzanej pięciu robotników, którzy upominali się o uregulowanie zarobków akordowych.

W tej sprawie w inspektoracie pracy w Sosnowcu odbyła się konferencja, która nie doprowadziła jednak do ostatecznego załatwienia zatargu.

Dopiero w bezpośrednich pertraktacjach, pomiędzy dyrekcją fabryki a sekretarzem Angierem postulaty robotników zostały uwzględnione i zatarg zlikwidowano.

Restauracja — Kabaret — Dancing

„SAVOY”

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 8.

tel. 61-581.

Fodzimnia tel. 61-304.

Od soboty 15. I. 38 r. kompletna zmiana programu:

SIOSTRY SKALSKIE: tańce nowoczesne — — — — —

ZOSIA TOKARSKA: nowe przebojowe piosenki — — — — —

Irena i Jimmy: HUMORYSTYCZNA AKROBACJA — — — — —

na życzenie P. T. Gości dadzą swój numer: W chińskiej palarni opium — — — — —

ABDUL SWENGALL: powtórnie prolongowany

Nowe cuda — nowe zręczności palców. — — — — —

Całość uzupełnia popularna orkiestra

MIEDZIANSKIEGO. — — — — —

Wiadomości bieżące

Piątek 28 Styczeń
Dziś: Juliana
Jutro: Franciszka
Wschód słońca: 7,23
Zachód słońca: 16,15

Do 1-go lutego bezpłatnie

otrzyma każdy „Expres Zagłębia” kto zaabonuje i zapłaci prenumeratę za miesiąc luty.

Prenumerata „Expresu Zagłębia” z odnośnikiem do domu, lub przesyłką pocztową kosztuje

tylko zł. 2.— miesięcznie.

Każdy prenumerator „Expresu Zagłębia” korzysta z bezpłatnej porady prawnej.

—oOo—

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU

Dziś w Zawierciu w sali kina Stella — dwa gościnne występy świetnego artysty Eugeniusza Bodo; po południu komedia muzyczna „Ciotka Karola” (dozwolona dla młodzieży), wieczorem komedia muzyczna pt. „Podróż poślubna”. Początek przedstawienia popołudniowego o godzinie 5, wieczorowego o 8.30.

W sobotę po południu o godz. 5 przedstawienie dla młodzieży z gościnnym występem Eugeniusza Bodo. Dana będzie komedia pt. „Ciotka Karola”. Ceny miejsc od 40 gr. do zł. 2. Dorośli dopłacają po 20 gr. od osoby. Bilety zniżkowe kredytowane i passe-partout nieważne.

W sobotę wieczorem o godz. 20.30 komedia muzyczna pt. „Podróż poślubna” z gościnnym występem Eugeniusza Bodo. Bilety wcześniej nabywać można w firmie Wł. Czechowski, ul. 3 Maja 8, telefon 61824.

KINA W SOSNOWCU:

ZAGŁĘBIE — Córka Samuraja
PATRIA — Dama Pikowa
EDEN — Droga w nieznane
RIALTO — Wzgardzona.

— KOLENDA W SOSNOWCU. Dziś od godz. 14 ul. Aleja Mirockiego, początek od ul. Piłsudskiego aż do Rudnej jednocześnie obie strony 2-ech księży.

— OPLATEK REZERWISTÓW. Zw. rezerwistów koło Sosnowca — Sielec urządził jutro o godz. 20 w salach domu społecznego w Sosnowcu uroczystość opłatkową z zabawą taneczną.

— OPLATEK ROK-u W SOSNOWCU. Dnia 29 bm. (sobota) o godz. 19 Robotniczy instytut oświaty i kultury im. Stefana Żeromskiego w Sosnowcu urządził dla swych członków tradycyjny opłatek. Zgłoszenia na opłatek członkowie winni dokonać najpóźniej do dnia 28 bm. w lokalu przy ul. Sienkiewicza 17 a, gdzie też otrzymają bliższe informacje.

Smierć na torze kolejowym Kolejarz pod kołami pociągu

Onegdaj w godz. popoł. na stacji Łazy miał miejsce nieszczęśliwy wypadek, któremu uległ 53-letni Francisek Fronczek, zwrotniczy stacji Łazy.

W tym dniu Fronczek pełnił służbę w pewnym oddaleniu od stacji. To też będąc po służbie i chcąc się jaknajprędzej dostać do domu, usiłował wskoczyć do brankietu pociągu towarowego, idącego z Sosnowca w stronę Łaz.

Jednakże skok Fronczka był tak nieszczęśliwy, że wpadł on pod koła

Czytelnicy nasi komunikują nam, że...

Na ul. Będzińskiej stoi na środku trotuaru słup kamienny, o który wierzchem potykają się przechodnie, gdyż ulica jest w tym miejscu słabo oświetlona. Słup ten został się po przesunięciu swego czasu płocie. Na jaką pamiątkę stoi on dotychczas — nie wiadomo.

Most na ulicy Rybnej jest utrzymany w tak opłakanym stanie, że łatwiej jest przebrnąć przez rzekę, niż przez olbrzymie kaluże błota znajdujące się na moście.

UWAGA! Wszyscy Czytelnicy, którym się nasuwają rozmaite uwagi, na dające się do druku zechcą je zgłaszać listownie lub telefonicznie (nr. telefonu 61092) do naszej Redakcji w godzinach od 9 do 11 i od 16 do 18.

Uchwała nadzwyczajnego zebrania

ODDZIAŁU GRODZKIEGO Z. N. P.
W SOSNOWCU.

W Sosnowcu odbyło się nadzwyczajne walne zebranie oddziału grodzkiego ZNP, na którym prof. Wyspiański złożył następujący wniosek:

„W znanym oświadczeniu 14 pism z Dziennikiem Poznańskim na czele zamieszczony jest zarzut, że czynnik kierowniczy ZNP, działający według instrukcji „Kointernu”. Nadzwyczajne walne zebranie oddziału grodzkiego ZNP. zwraca się wobec tego do osób dotkniętych tym zarzutem z żądaniem, aby przeciw redaktorom wzmiankowanych pism wniosły skargi z odpowiednich artykułów prawa do sądów R. P.” Wniosek ten przyjęto jednogłośnie.

WYPADKI GRYPY WZMAGAJĄ SIĘ

Z tych względów wydaje się nam wskazywać zapoznać czytelników ze środkami, które każdy, przy pierwszych objawach tej choroby powinien zastosować. Grypa zaczyna się przeważnie od przeziębienia, połączonego z uczuciem ogólnego zmęczenia i osłabienia. Występują ponadto bóle kończyn, krzyża i głowy. Jest zrozumiałym, że w wypadku zachorowania na grypę należy bezwzględnie położyć się do łóżka i zasięgnąć porady lekarza. W międzyczasie jednak koniecznym jest natychmiastowe zażycie tabletek Aspiryny, które wywierają korzystny wpływ na przebieg grypy i niejednokrotnie chronią od różnorodnych późniejszych komplikacji.

Z tych względów w najłżejszych nawet przeziębieniach stosuje się natychmiast Aspirinę.

POGADANKA DLA ROLNIKÓW.

Ostatnio odbyły się dwie pogadanki weterynaryjne - hodowlane we wsi Wygietów na temat „Znaczenie higieny w wychow i karmieniu zwierząt domowych” i w Zabkowicach na temat „Dlaczego obowiązują wszystkie ustawy o zgłaszaniu chorób zaraźliwych u zwierząt domowych”. Obie pogadanki wygłosił dr. Kazimierz Goliszewski, rejonowy lekarz weterynarii wydziału powiatowego w Będzinie. Bardzo licznie zebrani gospodarze z dużym zainteresowaniem słuchali wykładu tak, że każda pogadanka wraz z dyskusją trwała około dwóch godzin.

Dzień i Zadawcy W ZAGŁĘBIU.

Bale legionowe w Dąbrowie mają już swoją tradycję i utartą opinię, że na nich można się dobrze i wesoło ubawić. Tegoroczny bal, który odbędzie się 1-go lutego w salach resursy zapowiada się doskonale. Gospodarze czynią starania, aby goście mogli się wesoło ubawić. — Wielką atrakcją balu będzie bogato ozdobiony kotylin, ponadto gości czeka wiele miłych niespodzianek.

Protektorat nad balem objeli: generał dywizji Narbut — Łuczyński, wojewoda Wł. Dziadosz dowódca dyw. śląskiej płk. Sadowski, starosta J. Boxa, płk. Gorczyński, prez. Trzemeskich i prezes okr. Zw. Legionistów Zagł. Dąbrowskiego, wicepr. Almsaad.

Grono uczestników i absolwentów kursów handlowych dr. K. Stättlera w Będzinie urządził jutro w salach reprezentacyjnych domu sierot doroczny bal z bogato urozmaiconym programem.

Związek pracy obywatelskiej kobiet w Grodzcu w sobotę dn. 29 bm. o godz. 8 wiecz. urządził w sali klubu grodzieckiego towarzystwa zabawę taneczną.

Nauczycielstwo i koło opieki szkoły nr. 3 w Czeladzi urządził dnia 1 lutego w salach klubu tow. Saturn bal kotylinowy. Zysk przeznaczony na cele funduszu szkolnego i pomocy biednym dzieciom szkolnym. Początek o godz. 21.

Uroczystość otwarcia świetlicy W SOSNOWCU.

Dnia 30 bm. o godz. 12 w budynku fabryki A. Deichsel w Sosnowcu odbędzie się uroczyste otwarcie nowej świetlicy.

W nowowytbudowanej świetlicy znajdzie pomieszczenie organizacja społeczna jak: Liga Morska i Kolonialna. LOPP, Zw. Strzelecki oraz ochotnicza straż ogólna.

—000—

— WYPADEK PRZY PRACY. Na dole kopalni Saturn podczas pracy uległ wypadkowi M. Majka z Czeladzi. Majka drzewo zraniło rękę.

— ZEBRANIE REZERWISTÓW W DĄBROWIE. Dnia 30 bm. o godz. 10-ej rano odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie członków Zw. rezerwistów w Dąbrowie.

wagonu, które obcięły mu obydwie nogi.

W parę godzin po tym Francisek w ciężkich męczarniach wyzionął ducha.

Tragiczny ten wypadek, zakończony śmiercią Fronczka na kolejniarstwie, zatrudnionych w Łazach wywarł przygnębiające wrażenie.

Zwłoki Fronczka zabezpieczono w wagonie kolejowym na stacji Łazy do decyzji władz sądowych.

O trwałą nawierzchnię NA ULICY NOWOPOGOŃSKIEJ W CZELADZI.

Stan ulicy w Czeladzi jest naogół do bry. Są jednak ulice, których stan jest naprawdę opłakany. Do nich należy zaliczyć ul. Polną, Borową i Nowopogońską.

W czasie roztopów ulice te zamieniają się w bajory. Najbardziej we znaki daje się mieszkańcom Czeladzi ulica Nowopogońska, stanowiąca główną arterię komunikacyjną pomiędzy Sosnowcem, Czeladzią i G. Śląskiem.

Pojazdy rozpryskują błoto na przechoźniach, na okna i ściany domów. O ucieczce w bok nie ma mowy, bo po obu stronach ulicy zamiast chodników są głębokie rowy napelnione wodą. Magistrat nie opiekuje się ulicą Nowopogońską, gdyż podlega ona nadzorowi wydziału pow. w Będzinie. Życzeniem ogółu mieszkańców jest, by ulica Nowopogońska była zabrukowana nawierzchnią trwałą, np. klinierem przynajmniej na odcinku zabudowanym.

—000—

Pożar w fabryce „DZWIGNIA” W SOSNOWCU.

Wczoraj o godz. 10 rano wybuchł pożar w fabryce „Dzwignia” w Sosnowcu. Ogień powstał od przewodu kominowego i przerzucił się na dach fabryki.

Przybyła na miejsce miejska straż ogniowa ogień ugasila. Straty wynikłe z pożaru są niewielkie.

—000—

Pieczysie z „Azorków” sporządzano w Czeladzi

Od pewnego czasu w Czeladzi ginęły psy, nietrzymane na łańcuszku. Na skutek składanych zameldowań władze policyjne doszły do przekonania, że psy są wylapywane, a następnie zabijane i konsumowane.

W ub. roku zanotowano w Czeladzi podobne wypadki.

W toku energicznego śledztwa pojechała wpadła na trop sprawców kradzieży psów.

W czasie rewizji w mieszkaniu Mikulskiego przy ul. Legionów w Czeladzi znaleziono kilka zabitych „Azorków”, które przygotowywane były na pieczeń.

Dwa psy rozpoznano. Były one własnością pp. Witwickiego i Sinklera.

Pistoletem od nieznanego osobnika postrzelił się ciężko w nogę

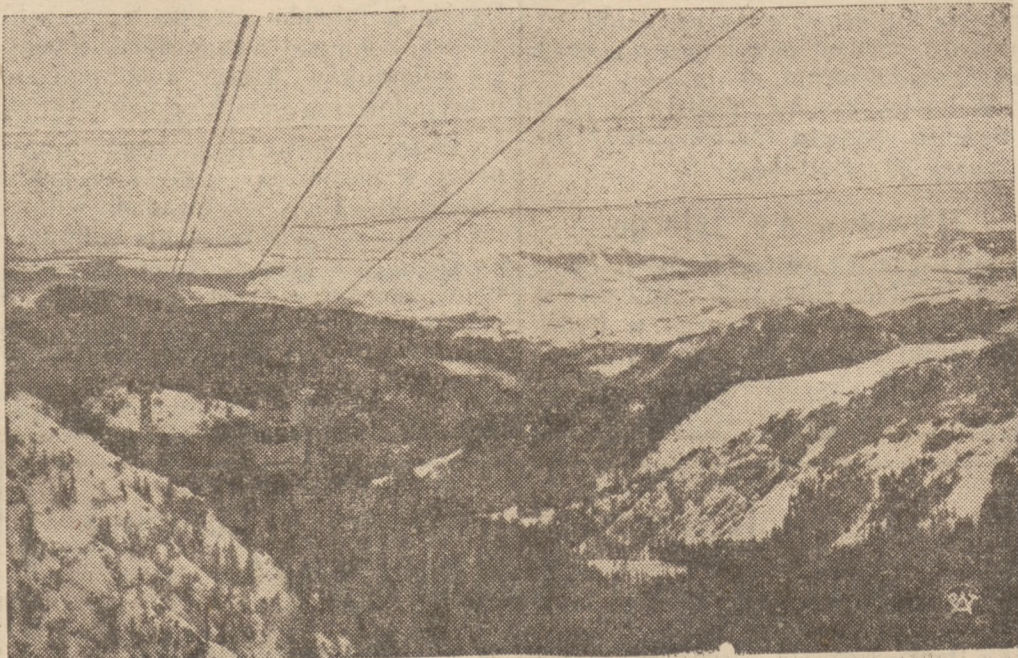
Onegdaj w godzinach popołudniowych pod fabryką „Światowit” w Pohlance pod Myszkowem miał miejsce nieszczęśliwy wypadek, którego skutkiem własnej nieostrożności uległ Stanisław Majewski, mieszkaniec Myszkowa.

Przybyły pod fabrykę Majewski w stanie podekscytowanym posiadał ukryty w prawej kieszeni spodni pistolet automatyczny, z którego przez własną nieostrożność wystrzelił, raniąc się ciężko w prawą nogę, powyżej kolana.

Bezpośrednio po wypadku Majewski w stanie ciężkim przewieziony został do szpitala. Ubezpiecz. Spół. w Zawierciu. Podczas rewizji broni przy Majewskim nie znaleziono. Niemniej on, że

pistolet przed samym wypadkiem otrzymał od nieznanego mu osobnika, a gdy po wypadku odprowadzany był do domu, broń została mu zabrana, znowu przez nieznanego osobnika.

Odnalezieniem broni zajęła się policja.

PIĘKNO KRAJOBRAZU TATRZAŃSKIEGO.

Na zdjęciu naszym piękna panorama tatrzańska, widziana z Kasprowego Wierchu.

W głębi wagonik kolejki linowej na trasie.

Kurs nowoczesnego POLEROWANIE MEBLI.

W dniach od 24 do 28 bm. w sali spółdzielni zjednoczonych stolarzy w Sosnowcu (ul. Piłsudskiego 16) przeprowadzony został kurs nowoczesnego polerowania mebli systemem piroksylinowym (natrioskowanym), najnowszymi lakierami nitrocelulozowymi i nitropoliurą oraz lakierami dla przemysłu galanterijnego.

Kurs wzbudził duże zainteresowanie i odbędzie się jeszcze w drugim turnusie.

Polerowane nowym systemem meble odporne są na wszelkie wpływy atmosferyczne, na kwasy, alkalia oraz przy centralnym ogrzewaniu mieszkań nie zmieniają polysku.

Towarzystwo „Nobiles” fabryka farb i lakierów w Włocławku jest pierwszą w Polsce, która przeprowadza własnym kosztem kursy i pokazy, aby zapoznać fachowców z techniką polerowania, stosowaną już od lat w Ameryce i na Zachodzie. Kurs z ramienia fabryki przeprowadził instruktor p. T. Jędrzejczyk.

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Piątek 28 stycznia.

6.15 Kuchnia „Kiedy ranne wstają zorze”
6.18 Gimnastyka 6.30 Muzyka z płyt 7.00
Dziennik poranny. 7.10 Płyty gramofonowe
11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.03 Skrzynka rolnicza. 12.25 Koncert
orkiestry detek. 13.00 Przerwa. 13.45 Wiadomości
gospodarcze. 15.45 Audycja dla
dzieci. 16.00 Rozmowa z chorymi. 16.15
Włoskie utwory mandolinowe. 16.50 Pogadanka
aktualna. 17.00 Dziecko źle kocha
ne. 17.50 Przegląd wydawnictw. 18.10 Ucz-
my się pisać po polsku. 18.39 Program na
jutro. 18.55 Audycja dla wsi. 19.00 Teatr
Wyobraźni. 19.35 Płyty. 19.50 Pogadanka
aktualna. 20.00 Koncert. 22.50 Wiadomości
dziennika. 23.00 Programy lokalne.

KATOWICE

Piątek 28 stycznia

11.40 Płyty. 13.00 Koncert zyczeń 13.15
Muzyka lekka 14.25 Wiadomości bieżące
14.33 Wiadomości giełd. 14.35 Płyty 18.45
Ogrodnik śląski. 18.45 Program na jutro.
19.35 Płyty 23.00 Muzyka taneczna.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Sobota 29 stycznia.

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”
6.20 Gimnastyka 6.40 Dziennik poranny.
7.15 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół
11.15 Audycja dla szkół. 11.40 Płyty. 11.57
Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03.
Audycja południowa. 13.40. Wiadomości
gospodarcze. 15.45 Teatr Wyobraźni. 16.15
Pogadanka aktualna.
17.00 Świat w oczach szlachcica. 17.15 Kon-
cert solistów. 18.00 Wiadomości sporto-
we. 18.16 Pogadanka społeczna. 18.15 Pły-
ty. 18.30 Program na jutro. 18.35 Audycja
dla wsi 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00
Koncert rozrywkowy. 20.45 Dziennik wie-
czorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00
Koncert ork. 22.50 Wiadomości dzienni-
ka. 23.00 Programy lokalne.

Z ZAWIERCIA.

Prezydent Kowalski

KOMISARZEM POW. w ZAWIERCIU.

W tych dniach nadeszła z Kielc do Zawiercia wiadomość, że zarząd powiatowego kola POW w Zawierciu z prezesem p. Witoldem Lubicz-Sawickim na czele został rozwiązany.

Rozwiązanie zarządu kola dokonał zarząd okręgowy POW. w Kielcach, zaś powodem do rozwiązania było nieuależne wykonywanie przez zarząd kola obowiązków statutowych.

Komendantem komitetu w Zawierciu w miejsce rozwiązanego zarządu mianowany został prezydent miasta Zawiercia p. Czesław Kowalski. Przejęcie władzy i akt kola dokonał prezydent Kowalski w dniu wczorajszym.

Miliony zbryzgane krwią

Sensacyjna powieść obyczajowa

45)

— Pozostało mi tylko — podchwycił Daniel — jeszcze osiem weksli po dziesięć tysięcy franków każdy, do zapłacenia w ratach trzymiesięcznych. Na pana tylko mogę liczyć w zadość uczynieniu swemu podpisowi; jeżeli się zgodzisz, ja się obowiązuję robić to, czego będziesz wymagał.

Lardinois uśmiechnął się ironicznie. Do uczucia gniewu, którego doznawał z powodu pasierb, przyłączyło się uczucie zadowolonej dumy, której źródła datowały jeszcze z epoki dawnej, kiedy pułkownik Chantouvert zaszczycał go swą przyjaźnią, trochę lekceważąc.

Lardinois był zawsze zazdrosny o swego przyjaciela Chantouverta, o jego piękność, rozum i odwagę; było to uczucie głuche, nieokreślone, lecz przynikało wszystkie postępy przemysłowca.

Później to samo uczucie obudziło w nim namiętność dla wdowy po swym przyjacielu; chciał posiadać kobietę, którą przyjaciel jego posiadał; następnie ta zazdrość przeniosła się na Daniela, który reprezentował tak dobrze swego ojca.

Wreszcie Lardinois, sam przed sobą nie przyznając się do tego, był tyle głupim, iż go drażniło, gdy słyszał, jak mówiono w jego domu: „Pan de Chantouvert”, kiedy on w tymże domu był tylko Lardinois po prostu, wzbogaconym dorobkiewiczem.

Daniel zbyt był rozsądny, ażeby do swego imienia przywiązywać coś więcej po nad zaszczytne wspomnienia przeszłości, z którymi było połączone; ale Lardinois udrzał sobie, że pasierb traktuje go przez nogę i wściekał się na to.

Była to jedna z jego słabostek. — Więc, krótko mówiąc, mój chłopcze, masz osiemdziesiąt tysięcy franków długu?

— Tak, panie.

— I te weksle wystawiłeś dla zapłacenia za ów świetny pałac?

— Tak, panie.

— To sprzedaj pałac.

— Pałacyk nie należy do mnie.

— To niech właścicielka go sprzeda, możesz tego od niej zażądać; albo niech sama zapłaci weksle.

Po raz pierwszy Daniel okazał zniecierpliwienie.

— Nie o to tu chodzi. Ja sam, ja

sam winien jestem osiemdziesiąt tysięcy franków. Ja sam obowiązany jestem zapłacić! Czy chce pan za mnie to uczynić?

Przemysławieć namyślał się.

— Ha, więc dobrze, zapłacę, ale pod warunkiem, że opuścisz Francję. Nie chcę mieć cię dłużej u siebie. Dam ci na koszt podróży zagranicę a tam radź sobie, jak potrafisz. Potrzeba ci liczyć się z życiem, ażebyś się wyleczył ze swych szaleństw. Mam korespondentów w Brazylii, polecę ci im. Oto moje warunki; możesz je odrzucić.

— Przyjmuję — odparł Daniel, nie okazując najmniejszego wzruszenia.

Po tym ojczymowi podziękował chłodno i oddalił się, ażeby matkę uprzedzić o wyjeździe.

To rozwiązanie uradowało go zupełnie.

Podpisy jego nie będą protestowane, a przez oddalenie zgasi w sobie niedorzeczną namiętność, która była przyczyną jego ruiny.

Teraz prawie się wstydział, że miłość swą poświęcił prostej awanturnicy.

Miał w sobie tyle siły, że opuścił kraj, nie zobaczywszy się z Klarą.

Wyjechał z mocnym postanowieniem, iż życiem pracy okupi swe szaleństwo i poprzysiął sam sobie, że dopiero wtedy powróci do Francji, gdy będzie mógł ojczymowi oddać tę sumę, którą mu tenże pożyczył.

Pan Lardinois dał mu zresztą bardzo mało pieniędzy i stanowczo zabronił żonie, ażeby go zaopatrzyła po-

kryjomu i Daniel musiał pożyczyc od braci Desroches z ich oszczędności.

I opuścił Francję, spodziewając się, że skutkiem odjazdu jego ustaną wszelkie kłótnie między ojczymem i jego matką i że spokój odrodzi się w domu, skąd znikł z jego powodu.

Lecz tymczasem stała się rzecz najbardziej szalona i niedorzeczna, a spokój jaki nastał, dzięki wyjazdowi Daniela, przetrwał bardzo krótko.

* * *

W dwa tygodnie po odjeździe tym pan Lardinois siedział w swym gabinecie bardzo ładna kobieta pragnie z nim nacieszyć, gdy lokaj oznajmił, że jakaś pani chce go zobaczyć.

Lardinois nigdy nie uganiał się za kobietami, lekceważył je nawet i nie pojmował, jak można dla nich popełniać szaleństwa.

Za młodu, zmieniał kochanki bardzo często, po tym szczerze pokochał pierwszą żonę i był jej wierny; teraz kochał matkę Daniela, a nade wszystko kochał swój kantor, interesa i dobrobyt.

Jednakże, gdy młoda piękna kobieta weszła do biura, zadrżał od stóp do głowy.

Zaszała w nim zmiana raptowna, zupełna.

I później kiedy o tym opowiedział Didierowi, zauważył:

„Zrozumiałem, iż przeszła mnie iskra elektryczna, jak w piętnastym roku życia”.

d. c. n.

Oblędna zazdrość przyczyną zbrodni

Trup kobiety z poderżniętym gardłem

Wstrząsające odkrycie w lasu toruńskim

Toruń został onegdaj wstrząśnięty wiadomością o potwornej zbrodni na tle zazdrości, który ofiarą padły dwie osoby.

Na przedmieściu Torunia w lasu przechodząca tamtędy młoda para Grabowska i Lubiszewski, dokonała potwornego odkrycia.

Pod drzewem w kałuży krwi leżały zwłoki kobiety z poderżniętym gardłem tak, że głowa odpadała od tułowia.

Zaalarmowano policję. Wkrótce okazało się, że zamordowaną jest 17-letnia Zofia Grodzka, córka robotnika, zamieszkała przy ul. Koszarowej.

Kiedy do mieszkania rodziców zamordowanej udał się policjant, aby zawiadomić ich o tragedii, natknął się na podwórzu domu, w którym mieszkała Grodzka na leżącego człowieka. Był to b. ciężko ranny 20-letni Zygmunt Stawski. Miał on zdruzgotaną głowę i dawał słabe oznaki życia, a przewieziony do szpitala zmarł.

Na miejscu zbrodni pojawili się aspirant Królikowski i podprokurator Walowski.

W wyniku śledztwa ujęto w Rubinkowie pod Toruniem potwornego mordercę w osobie robotnika, 21-letniego Tadeusza Zielińskiego.

Zamordowana była jedną z pięciu córek robotnika Grodzkiego i była matką dwumiesięcznego dziecka. Morderstwo zostało na niej dokonane z potwornym okrucieństwem.

Lustracja ekspozytury FUNDUSZU PRACY.

Wczoraj odbyła się lustracja ekspozytury wojewódzkiego biura Funduszu Pracy w Zawierciu. Lustracji dokonał mgr. Stanisław Baran, inspektor biura głównego Funduszu Pracy w Warszawie.

Kontrola gospodarki SAMORZĄDU POWIATOWEGO.

Onegdaj z ramienia Związku rewizyjnego samorządu terytorialnego przybyła do Zawiercia komisja lustracyjna, która rozpoczęła kontrolę działalności i gospodarki powiatowego związku samorządowego w Zawierciu.

Z OLKUSZA.

(o) **WALNE ZEBRANIE ODDZ. PCK** W WITERADOWIE. Onegdaj w Witeradowie pod Olkuszem odbyło się walne doroczne zebranie oddziału PCK pod przewodnictwem p. Okrajniowej. Na czele zarządu oddziału stanęli pp.: Bolesław Głanowski — prezes i Sławieo — zastępca. Wśród wielu projektów postanowiono założyć własną orkiestrę smyczkową.

(o) **NOWE KÓŁKO ROLNICZE.** W Szodrkowicach, pow. olkuskiego z inicjatywy miejscowego nauczyciela p. Skińskiego powstało kółko rolnicze. Prezosem kółka został wybrany p. Jan Janowski i zastępcą p. Jan Tomczyk.

Porwanie rabina z Góry Kalwarii projektowała tajemnicza banda

Ogromne poruszenie wśród ortodoksyjnych żydów w całej Polsce wywołała wiadomość o zamachu na słynnego rebea Altera, rabina cudotwórcy z Góry Kalwarii.

Rabin Alter wyjechał do Włodzi mierza Solyńskiego, gdzie przebywał w majątku swego krewnego i gorącego wielbiciela Joska Katza.

Rebe był niezwykle gościnnie podejmowany i z całego Wołynia zjeżdżały się do „cudotwórcy” tłumy jego zwolenników i wielbicieli, którzy znośli dary i prosili o rady i przepowiednie.

Ubiegłej soboty przybyło do rabina Altera wielu chasydów. Wśród

Morderca przycisnął ją do drzewa i przeciął szyję, tchawicę i uszkodził kręgosłup. Natomiast Stawski został zamordowany pałką.

Istnieje przypuszczenie, że Zieliński

był ojcem dziecka Grodzkiej, która jednak porzuciła go i obdarzyła swymi względami Stawskiego.

Przyczyną obu zbrodni jest więc oblędna zazdrość.

MILION W RABCE

Wyniki cągnięcia czwartej klasy czterdziestej loterii

Cicha i spokojna zazwyczaj, o tej porze — między sezonami — Rabka, porażona została sensacyjnym wydarzeniem o którym dowiedziała się cała Polska za pośrednictwem radia.

Oto w ostatnim dniu cągnięcia czwartej klasy czterdziestej loterii klasowej główna wygrana, milion złotych, padła na numer 17276 będący w posiadaniu mieszkańcy tej miejscowości. Sensacja była tym większa, że właściciele poszczególnych ćwiartek są to ludzie przeważnie ciężkiej pracy, dla których wygrana stanowiłaby zupełny przewrót w ich dotychczasowych warunkach bytu.

Zanim będziemy mogli ogłosić szczegółowe wiadomości, dotyczące wybrańców Fortuny, co nastąpi w najbliższej przyszłości, podajemy narazie garść ogólniejszych informacji.

Jedną z ćwiartek zdobył jako nagrodę w zawodach sportowych, urządzanych przez miejscowy oddział Związku Rezerwistów p. Stefan Kondys czeladnik murarski z Rabki. Nagrody w tych zawodach stanowiły rozmaite przedmioty, ofiarowane przez obywatelstwo Rabki, a ową szczytliwą ćwiartkę ofiarował ze swej strony kolektor, p. Andrzej. Ale p. Kondys nie jest samolubem, więc dopuścił do swego losu, jako współników dwóch kolegów po fachu, pp. Jana Mročka i Ignacego Sienkiewicza, z którymi dzieli się wygraną.

Następna ćwiartka należy do grona funkcjonariuszów kolejowych z Rabki, i Chabówki. Są to pp. Stefan Trzech, Kazimierz Zych, Tadeusz Kabasz i siedemnaśtu ich kolegów.

Trzecia ćwiartka jest w posiadaniu również mieszkanki Rabki p. Julii Lubowej.

Ostatnia wreszcie ćwiartka wywędrowała z Rabki do Cieszyńska i jest własnością obywatelki tamtejszej p. T. M.

Ponieważ podział losów na pięć części obowiązuje od czterdziestej pierwszej loterii wymienione osoby wygrały po 200.000. Przyszyły milion przyniesie właścicielom pojedynczych części losów po 160.000 zł., ale za to będzie ich nie czterech, lecz pięciu, napewno nie mniej szczęśliwych ze swej wygranej, aniżeli dotychczasowi „milionerzy”.

Z tego zestawienia widzimy, jak znacznie powiększyły się szanse wygrania. Warto więc niezwłocznie zaopatrzyć się w los do pierwszej klasy czterdziestej pierwszej loterii klasowej bo cągnięcie rozpoczyna się 17 lutego br. Główna wygrana tej klasy wynosi 1.000.000 zł., a nadto plan przewiduje między innymi jedną wygraną 50.000 zł., dwie po 25.000 zł., 4 po 20.000, 3 po 15.000, 8 po 10.000, czterdzieści po 5.000 zł. itd., ogółem 10.500 wygranych na sumę 1.468.000 złotych.

Barbarzyństwo XX-go wieku

Amerykańscy senatorowie żądają zachowania prawa linczu

Sześciodniowe obrady w senacie

Senat amerykański jest od trzech tygodni widownią niezwykle podnieconych obrad z uwagi na konsekwentnie stosowaną taktykę obstrukcyjną

senatorów demokratycznych, reprezentujących stany południowe, pragnących utrącić wszelkimi środkami t. zw. ustawę antylinczową.

Krwawy zbir zawiśnie na szubienicy Echa zbrodni we wsi Stawy pow. jędrzejowskiego

Przed sądem apelacyjnym w Krakowie rozegrał się wczoraj epilog głosnej swego czasu sprawy. Na wotkan-dzie znalazła się sprawa o zamordowanie 5 osób w pow. jędrzejowskim.

Tadeusz Kosiński i towarzysze odpowiadali już raz przed sądem kieleckim za wymordowanie rodziny Szum-lewiczów we wsi Stawy w pow. jędrzejowskim.

Bandyci zamordowali wówczas 5 osób, zrabowali 6 zł. a następnie zamordowali jednego ze swych towarzyszy Romana Chmielewskiego, którego zwłoki rzucili do rzeki.

Po przeprowadzonej rozprawie wyrok sądu kieleckiego został częściowo zatwierdzony a częściowo podwyższony. Tadeusz Kosiński skazany został obecnie na karę śmierci.

Mieczysław Kosiński na dożywotnie więzienie. St. Cichoń na dożywotnie więzienie zamiast 15 lat więzienia, Edw. Kosiński na 10 lat więzienia.

Władysław Kosiński, który był u-niewinniony, został skazany na 10 lat więzienia.

Kurs dla sekretarzy gminnych

W dniu 1 marca b. r. rozpocznie się w Warszawie trzymiesięczny kurs Instytutu komunalnego dla sekretarzy gminnych i sekretarzy małych miast oraz dla kandydatów na sekretarzy gminnych, będących czynnymi pracownikami samorządowymi, a posiadającymi przepisane kwalifikacje ogólne.

(o) **CYKL ODCZYTÓW O BETONIARSTWIE.** Z inicjatywy zarządu koła olkuskiego Zw. rezerwistów rozpoczęto cykl odczytów o betoniarstwie. Po wyjaśnieniu znaczenia przeszkolenia przez prezesa p. K. Kowalskiego, wiceprezesa koła p. B. Wlazło, wygłosił pierwszy odczyt onegdaj przy wielkim zainteresowaniu rezerwistów.

(o) **POŻAR.** Z powodu wadliwej budowy komina, spłonął dom Zofii Mitkowej w Jerzmanowicach, gm. Suliszowa.

Panie nie chcą JEŹDZIĆ OSOBNO

Związek Izby przemysłowo-handlowych wystąpił do ministerstwa komunikacji z wnioskiem o zniesienie specjalnych przedziałów dla kobiet w pociągach dalekobieżnych.

Wniosek ten umotywowany jest tym, że, jak wynika z obserwacji, panie niechętnie korzystają ze specjalnych przedziałów, które są często wolne, wówczas gdy mężczyźni muszą skorzystać się na korytarzu.

Nie negujemy, że tak jest istotnie, ale skasowanie osobnych przedziałów nie wydaje się słuszne. Jest wiele pań które przy nocnym przejeździe chętnie z nich korzystają.

Przedziały dla kobiet istnieją na kolejach w zachodniej Europie i nie należałoby dążyć do ich całkowitego skasowania.

Co najwyżej, można ograniczyć ilość tych przedziałów tak, by znajdował się jeden na dwa wagony.

Ks. Radziwiłł otrzyma TYLKO PENSJĘ.

W Ostrowie odbyło się w tamtejszym sądzie grodzkim przyjęcie zobowiązania od opiekuna ks. Michała Radziwiłła p. Kazimierza Beninga.

Jedną z warszawskich agencji prasowych donosi, że p. Bening zwrócił ma uwagę na rozrzucony tryb życia księcia, powodujący stale jego zadłużenie. W związku z tym przewidywane jest wyznaczenie księciu pensji w granicach 5 do 6 tys. złotych miesięcznie.

Ustawa ta przewiduje udzielenie władzom związkowym pełnomocnictwa ścigania w trybie postępowania karnego funkcjonariuszy policji, którzy dopuszczą do dostania się uwiecznionych Murzynów w ręce tłumu.

Taktyka obstrukcyjna, stosowana przez przeciwników ustawy, polega na tym, że poszczególni mówcy od trzech tygodni nieprzerwanie przemawiają, chcąc w ten sposób nie dopuścić do głosowania nad ustawą.

Obstrukcje organizuje w pierwszym rzędzie Ellender ze Stanu Louisiana, który sam przemawiał 6 dni, odczytując przez kilka godzin z rządu cytaty z dzieł o stosunkach wzajemnych poszczególnych ras w Egipcie, w Persji i w Indiach.

Ellender oświadczył m. in., że uchwalenie wspomnianej ustawy doprowadziłoby w końcowym wyniku do realizacji całkowitego równouprawnienia Murzynów w Stanach Zjednoczonych i zarzucił inicjatorom ustawy oportunistyczne przygotowywanie następnej kampanii wyborczej przez zjednywanie sobie ludności murzyńskiej.

Senator Bilba oświadczył, że w razie potrzeby przemawiać będzie bez przerwy kilka miesięcy, aby uchronić kobiety i córki amerykańskie przed niebezpieczeństwem całkowitego równouprawnienia Murzynów.

Przewodniczący senatu przeciwdziała opozycji wymienionych senatorów, przedłużając posiedzenie senatu do 10 godzin na dobę, ażeby w ten sposób szybciej wyczerpać opozycjonistów.

NA WESOLĄ NUTE

Pan Kopyciak wygrał na loterii

Los nr. 19999 kolektura loterii sprzedała czterem osobom.

Jedną ćwiartkę kupił pan Kopyciak, czeładnik szewski. Drugą — urzędnik przywatny z pensją 120 złotych na miesiąc, pan Kleksik. Trzecią — swat, pan Cukierman, a czwartą — manikurzystka panna Kazia.

Na los nr. 19999 padła wygrana sto tysięcy złotych!

Pierwszy przyleciał do kolektury pan Kopyciak.

— Dawać forse! — ryknął, trzasnąwszy tryumfalnie drzwiami.

Dwadzieścia tysięcy złotych wyłożono mu gotówką na stół. Pan Kopyciak naślinił palce, przeliczył banknoty, schował do kieszeni i pojechał się urządzić.

Jechał z fasonem, jak wielki pan. Trzema dorożkami.

W pierwszej dorożce jechała laska pana Kopyciakaa, w drugiej — melonik, w trzeciej — sam pan Kopyciak.

Tego dnia pan Kopyciak przepił trzy tysiące. Na koszt Kopyciaka piły wszystkie istoty, znajdujące się w promieniu stu metrów od jego osoby. Nawet koniom kazal wynieść po flaszkę. A damom, które nie już nie chciały, lał wódkę za dekolty.

Urzędnik przywatny, gdy mu doniesiono o wygranej, zbladł, zatrząsł się, jęknął i ze wzruszenia dostał boleści. Potem szczyptał się długo, żeby sprawdzić czy nie śpi, a następnie pobiegł do swego szefa, uścisnął mu rękę i po raz pierwszy w życiu powiedział: „Mam pana gdzieś!”

Potem odebrał pieniądze i zaczął spłacać zaległe raty. Za garderobę, za radio, za patefon, za tapezan, za zegarek itd.

Gdy spłacił wszystkie raty okazało się, że mu już nie zostało. Pobiegł więc znów do szefa z placem, zaczął go przeproszać, tłumaczył się, że był pijany i ostatecznie, wrócił na posadę. Następnego dnia kupił sobie nowy garnitur na raty, sześć koszul na raty i pół tuzina skarpetek na raty.

Swat, pan Cukierman, gdy się dowiedział o wygranej, przede wszystkim zemścił.

Gdy go odcucono pobiegł do kolektury po pieniądze. Drząc, ze strachu, żeby go po drodze nie ograbili, zaniósł pieniądze do banku.

Przez całą noc nie zmrugał oka. Bał się, żeby bank przez noc nie zbankrutował.

Nr. Krm. 1166 i 1300/37 r.

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Sosnowcu II-go rewiru egzekucyjnego Jan Chrzastowski zamieszkały w Sosnowcu, przy ulicy Pańskiej pod Nr. 34-a, na zasadzie art. 602, 603 i 604 K. P. C. ogłasza, że celem zaspokojenia wierzytelności różnych wierzycieli odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację, niżej wymienionych ruchomości:

Dnia 9-go lutego 1938 roku w I-szym terminie o godz. 10 m. 30 w Sosnowcu, przy ulicy Legionów Nr. 3, składających się z różnych ruchomości, oszacowanych na łączną sumę 740 zł.

Dnia 9-go lutego 1938 roku w II-gim terminie o godzinie 12-ej w Sosnowcu, przy ulicy Małachowskiego Nr. 9 m. 25 składających się z różnych ruchomości, oszacowanych na sumę 2170 zł.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego w Sosnowcu, rewiru II-go
JAN CHRZASTOWSKI.
Sosnowiec, dnia 26 stycznia 1938 roku.

Następnego dnia odebrał pieniądze i ułokował w innym banku. Ale i to go nie uspokoiło.

Kupił więc sobie ogniotrwałą kasę, kazał w mieszkaniu założyć nowe zamki, że lazne zasuwę i szlaby na drzwi i oikienni ce na okna. Włożył pieniądze do kasy i zamknął się w mieszkaniu. Teraz śpi tyłko w dzień, a w nocy siedzi przy kasie z rewolwerem w ręku i pilnuje.

Gdy o wygranej usłyszała manikurzystka, panna Kazia, z radości skaleczyła klientkę w palec. Potem pobiegła do krawcowej, zamówiła słabną suknię, po drodze kupiła dwie ślubne obrączki i pojechała do swego narzeczonego, Janka.

U Janka rozplakała się ze szczęścia, potem trochę przestała, potem znów zaczęła płakać, że Janek jej pewno nie kocha, bo się za mało cieszy, potem znów trochę przestała, a potem jeszcze raz zaczęła płakać, bo ją ze wzruszenia głowa rozboleła.

Potem wyszła z Jankiem na spacer, że by się uspokoić i wreszcie wyszła zamaż.

SPORT

Mecz bokserski

W SOSNOWCU.

W dniu 30 bm. o godz. 18 we własnym lokalu pięściarze sosnowieckiej Nordii gościć będą zespół KS. „Slavii” z Rudy Śląskiej.

Nowa porażka

PING - PONGISTÓW POLSKICH.

W dalszych rozgrywkach o mistrzostwo świata w tenisie stołowym Anglia pokonała Polskę w stosunku 5:3.

Dodatkowy delegat ZOZPN.

NA WALNE ZEBRANIE PZPN.

Zarząd okręgu Zagłębia uchwalił, że na walne zebranie PZPN, oprócz pp. Wolskiego i Kanusa, jako delegat okręgu pojedzie dodatkowo p. Horzelski, który jako sekretarz ZOZPN, jest najlepiej wprowadzony w sprawy, wiążące okręg z PZPN.

KINO „ZAGŁĘBIE”

DZIŚ:

DZIŚ:

Takiego filmu jeszcze nie było!

Córka Samuraja

To pierwszy potężny film produkcji japońskiej. Film przedstawi nam czar kraju kwitnącej wiśni wschodzącego słońca, jego życie i zwyczaj, udział aktorzy japońscy. Początek o godz. 17.30, w niedzielę o godz. 15.30.

Kino „PATRIA”

DZIŚ

Potężny dramat wg. głośnego utworu ALEKSANDRA PUSZKINA pod tyt:

„DAMA PIKOWA”

w roli głównej: PIERRE BLANCHAR

Film reżyserował FEDOR OZEP.

Kino „EDEN”

DZIŚ

Rewelacyjny film w barwach naturalnych wg powieści R. L. Stevensona

Droga w nieznane

w rol. gł. OSKAR HOMOLKA, F. FARMER i R. MILLAND.

Początek I senansu o godz. 17.30, w niedzielę i święta o godz. 15.30.

Uwaga PT. Odbiorcy prądu

Urządzamy cykl ciekawych i aktualnych pokazów przyrządzania potraw elektrycznością.

I pokaz p.t. „Zimowe sałaty skromne i wykwinne”

odbędzie się w piątek, dnia 23 bm. o godzinie 16.30 w naszym lokalu propagandowym przy sklepie Elektrowni, Piłsudskiego 18.

Wstęp bezpłatny. Prosimy o liczne przybycie.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w Zagłębiu Dąbrowskim S. A.

Nagroda za grę poprawną
W ZAGŁĘBIU.

Zarząd okręgu Zagłębia Dąbrowskiego postanowił utrzymać nagrodę za grę poprawną drużyn piłkarskich. Nagrody przyznawane będą klubom grającym najbardziej fair w każdej klasie.

Walne zebranie

KLUBU MOTOCYKLOWEGO ZAGŁĘBIA DĄBR.

Zarząd klubu motocyklowego Zagłębia Dąbrowskiego w Sosnowcu przypomniał na członkom swoim że w dniu 30 bm., to jest w niedzielę o godzinie 11 rano odbędzie się roczne walne zebranie członków klubu w sali liceum pedagogicznego przy ulicy Wawel w Sosnowcu.

Porządek obrad zebrania jest następujący: zagajenie zebrania i wybór prezydium, przyjęcie protokołu z poprzedniego Walnego Zebrania, sprawozdanie Zarządu, Komisji Rewizyjnej i dyskusja nad tymi sprawozdaniami, absolutorium ustępującemu Zarządowi, ustalenie wysokości wpisowego i składki członkowskiej, projekt budżetu na rok 1938, wybór władz Klubu i wolne wnioski.

Chmielewski nie pojedzie
NA OBÓZ DO POZNANIA.

Klub Chmielewskiego zawiadomił P. Z. B. że mistrz Europy nie pojedzie na obóz kondycyjny przed meczem Polska—Niemcy, a to z polecenia lekarza, który chce go mieć dłużej na kuracji. Chmielewski zawodu nie robi, do meczu z Niemcami stanie, trenować jednak będzie w Łodzi pod okiem Konarzewskiego. Sprawa przejścia jego na zawodowość nie posunęła się jeszcze tak daleko, aby do meczu 13 lutego nie stanął. Chmielewski trenuje z zapalem.

DROBNE OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

SZKOŁA JĘZYKÓW Katowice, Młyńska 22, przyjmuje najdalej do 6 lutego zapisy na nowe kursy.

POSADY I PRACE

POTRZEBNA służąca z gotowaniem. — Zgłaszać się: Sosnowiec-Pogoń, ul. Żytunia Nr. 8. Wejście od Reymonta. — W. Krawczykowa.

LOKALE

Lokal do wynajęcia

nadający się na fabrykę lub magazyny oraz kilka pokoi przy tym lokalu na biuro lub mieszkanie. Wiadomość Przyrowski, Będzin, Małachowskiego 10.

MIESZKANIA: 3 i 4-pokojowe pełny komfort. Dąbrowa Górnicza Sienkiewicza 3.

MIESZKANIE składające się z 6-ciu pokoi z wygodami na Małachowskiego 22 zaraz do wynajęcia.

FOKÓJ do wynajęcia z wszelkimi wygodami. Wiadomość Sosnowiec, Targowa 15-a. Pomorska Centrala Mebli.

KUPNO I SPRZEDAŻ

MOTOCYKI z przyczepką kupię niedrogo, może być starszy model lecz dobrze utrzymany. W. Niepoń, Zegarmistrz Sosnowiec 3-go Maja 23. w podwórzu.

ZGUBIONE DOKUMENTY

TRZESIMIECH RYSZARD, syn Stefana, zgubił dowód kolejowy przynależny parowozowni Łazy, wydany przez dyrekcję Warszawską.

Kino „RIALTO”, Warszawska 18

Wspaniały dramat życiowy, potężniejszy niż „Boczną Ulicą” i „Zalodwie Wzgorza”. Rozpaczliwy krzyk dziecka i dramat opuszczonej kobiety w arcyfilmie pt.

WZGARDZONA

W rol. gł. JOHN ROLES, BARBARA STANWYCK i rewelacyjna ANNE SHIRLEY.

Film, o którym wszyscy mówić będą z zachwytem.